

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/702/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3613204076
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3613204076.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľky V. V., bytom W., F. XXX/XX, zastúpenej Q. J. V. Q., advokátkou so sídlom, W., S. X/B, proti odporcovi X. K., bytom X., C. - K., N. XX, za účasti maloletého dieťaťa B. Meska, nar. XX.XX.XXXX, bytom W., F. XXX/XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom U. práce, sociálnych vecí a rodiny W., o určenie otcovstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 13. júla 2015 č.k. 8C/78/2013-229, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka podala na súde dňa 22.05.2013 návrh, ktorým sa domáha určenia otcovstva k maloletému B. a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Dňa 15.06.2015 podala navrhovateľka návrh na vydanie predbežného opatrenia, v ktorom sa domáha, aby súd predbežným opatrením uložil odporcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 200,- eur mesačne až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn.: 5C/78/2013. Návrh odôvodnila tým, že odporcu označuje za otca maloletého dieťaťa. Vzhľadom k tomu, že odporca je gréckym štátnym občanom, ktorý neovláda slovenský jazyk slovom ani písmom, je právna vec o určenie otcovstva zložitejšia a časovo náročnejšia. Potreby maloletého neustále narastajú, a preto by bolo spravodlivé, aby na tieto potreby prispieval aj otec maloletého. Vzhľadom k dĺžke súdneho sporu o určenie otcovstva, s tým spojené rozhodnutie o zverení syna do starostlivosti matky a určením výživného sa javí nutné dočasne upraviť právne pomery, ktoré sa týkajú poskytovania výživného na maloletého zo strany odporcu. Navrhovateľka je v súčasnosti na materskej dovolenke, čo je jej jediný príjem. Podľa jej informácií odporca pracuje ako kuchár s mesačným príjmom cca 1.100,- €. Doposiaľ na výživu maloletého a ani na náklady spojené s tehotenstvom neprispel žiadnou sumou. Preto považuje navrhovateľka za primerané, ak súd uloží odporcovi platiť výživné v sume 200,- € mesačne k rukám matky maloletého. Odporca do zápisnice o výsluchu zo dňa 06.11.2014 uviedol, že je pravdou, že sa s navrhovateľkou pozná, avšak necíti sa byť otcom maloletého. Má vedomosť o tom, že matka maloletého pracovala v hoteli, v ktorom on pracoval ako kuchár v období od júna do septembra 2012. Odporca uviedol, že navrhovateľka sa stýkala s viacerými mužmi. Ďalej uviedol, že s navrhovateľkou nemal žiaden vzťah a nikdy s ňou nemal pohlavný styk, preto je jeho otcovstvo vylúčené. Odporca je od roku 2012 ženatý, a žije s manželkou a ich deťmi. Súd prvého stupňa konštatoval, že vo veciach určenia otcovstva súd predbežným opatrením môže odporcovi uložiť, aby platil výživné v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a/ OSP), aj keď ešte nie je úplne isté, že je otcom dieťaťa, ku ktorému sa má určiť otcovstvo. Predbežné opatrenie môže súd nariadiť, ak má osvedčené, že muž proti ktorému je podaný návrh a od ktorého sa žiada platenie výživného, súložil s matkou v rozhodnej dobe pre počatie dieťaťa. V danej veci mal súd za to, že nie je splnená podmienka pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia. Na účely nariadenia predbežného opatrenia súd skúmal, či muž ktorého matka označila za otca svojho dieťaťa, t.j. odporca s ňou súložil v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa, či sú tu

okolnosti, ktoré by jeho otcovstvo vylučovali, či matkou označený muž bol jediným mužom, ktorý by mohol byť otcom maloletého a či je tu naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov. Z rozporných tvrdení účastníkov však súd zatiaľ nemá za preukázané, že muž, ktorého matka maloletého označila za otca svojho dieťaťa s ňou v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa súložil. K nariadeniu predbežného opatrenia má súd pristúpiť za predpokladu, ak má osvedčené, že muž proti ktorému je podaný návrh o určenie otcovstva a od ktorého sa žiada platenie výživného, súložil s matkou dieťaťa v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa. V tomto prípade je práve táto skutočnosť sporná a súdom doposiaľ nebola ani zistená skutočnosť, ktorá by osvedčila predpoklad pre platnosť domnienky otcovstva podľa ust. § 94 ods. 2 Zákona o rodine. Skutočnosť, či matkou označený muž je otcom maloletého ostáva sporná. Vzhľadom na uvedené, súd návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Právne rozhodnutie ďalej odôvodnil ust. § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a), § 102 ods. 1 O.s.p., § 62 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Navrhla ho zmeniť tak, že odvolací súd jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovie a odporcu zaviazže prispievať na výživu mal. B. sumou 200 eur mesačne. Namietala, že súdom prvého stupňa zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a iné dôkazy, ktoré neboli doteraz uplatnené. Poukázala na to, že predmetom konania v danej veci je konanie o určenie otcovstva, resp. rodičovstva uvedené v ust. § 120 ods. 2 O.s.p., v ktorom sa uplatňuje vyšetrovacia procesná zásada. Uviedla, že súd prvého stupňa pri skutkovom a právnom posudzovaní veci však nemal k dispozícii konverzáciu medzi navrhovateľkou a odporcom vo forme SMS správ, a taktiež ani konverzáciu na sociálnej sieti Facebook. Dôvodila, že zo znenia týchto konverzácií jednoznačne vyplýva nielen to, že navrhovateľka a odporca spolu súložili v rozhodnej dobe, ale i to, že odporca je otcom maloletého B.. Ako dôkaz k odvolaniu priložila fotokópiu SMS správ medzi navrhovateľkou a odporcom a fotokópiu konverzácie zo sociálnej siete Facebook medzi navrhovateľkou a odporcom. Vyslovila presvedčenie, že odporca je otcom maloletého B., ktorá skutočnosť bude preukázaná po vykonanom znaleckom dokazovaní na základe analýzy DNA. Ďalej poukázala na to, že jej jediným príjmom v súčasnosti je rodičovský príspevok a príspevok na dieťa, ktorých sumy nepokrivajú ani náklady na jej základné životné potreby a potreby maloletého B., preto je tu naliehavá potreba dočasne upraviť životné pomery medzi účastníkmi poskytnutím výživného na maloletého zo strany odporcu. Ďalej uviedla, že jej nevznikol nárok na náhradné výživné a na tú skutočnosť, že odporcov pravidelný mesačný príjem je v súčasnosti približne 1100 eur. Dočasnú úpravu pomerov odôvodňuje aj právna náročnosť sporu a rovnako časová náročnosť znaleckého dokazovania. Mala za to, že najlepší záujem dieťaťa je ústredným kritériom, na ktoré musí súd pri predbežnom opatrení vziať zreteľ.

Krajský súd v Trenčíne ak odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Jednou zo základných podmienok konania je právomoc súdu konať a rozhodovať v danej právnej veci. Ako vyplýva z obsahu spisu, navrhovateľka sa svojím návrhom domáha určenia otcovstva k mal. B. a úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu proti odporcovi. Navrhovateľka aj mal. B. žije na Slovensku, obaja sú štátni občania Slovenskej republiky. Odporca žije v Grécku, je štátnym občanom Grécka. V danej veci teda ide o vec s medzinárodným prvkom. Nakoľko oblasť úpravy určenia otcovstva neupravujú žiadne z doteraz prijatých nástrojov Spoločenstva (EÚ) a medzi Slovenskou republikou a Gréckom neexistuje žiadna dvojstranná medzinárodná zmluva, ktorá by právomoc v oblasti určenia otcovstva upravovala. Na konanie v uvedenej právnej veci sa vzťahuje ust. § 40 veta prvá zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, podľa ktorého návrh na určenie otcovstva (zistenie a zapretie), možno podať na slovenskom všeobecnom súde navrhovateľa, ak odporca nemá v Slovenskej republike všeobecný súd. Z vyššie uvedeného vyplýva, že všeobecným súdom navrhovateľky je Okresný súd Partizánske, v obvode ktorého má navrhovateľka aj mal. B. svoje bydlisko a odporca nemá v Slovenskej republike všeobecný súd. V danej veci je preto daná právomoc slovenského súdu. Rozhodným právom v danej veci v zmysle § 23 ods. 1 cit. zákona je Slovenský právny poriadok, vzhľadom k tomu, že určenie (zistenie alebo zapretie) rodičovstva sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého príslušnosť nadobudlo dieťa narodením.

V prvom rade je treba ako prvoradé konštatovať, že konanie o určenie otcovstva je zo zákona (§ 113 ods. 2 O.s.p.) spojené s konaním o výchove a výžive maloletého dieťaťa. Nariadenie predbežného opatrenia je v týchto konaniach v zásade možné len pri splnení predpokladu, že z okolností daného prípadu vyplýva vážne ohrozenie práv maloletého dieťaťa, o ktorého určenie otcovstva v konaní ide.

V danej veci sa navrhovateľka návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáhala, aby súd predbežným opatrením uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého B. sumou 200 eur mesačne až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Pokiaľ ide o návrh navrhovateľky je treba konštatovať, že na podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. je aktívne legitimovaný ten, komu patrí zákonom ustanovený nárok na výživné a osvedčí ho spôsobom, ktorý predpisuje Zákon o rodine. Rodinný vzťah býva vo väčšine prípadov nesporný a osvedčenie sa vykoná spravidla predložením verejnej listiny, napr. rodného listu, sobášneho listu a podobne. V súdnej praxi je možné tento druh predbežného opatrenia nariadiť aj vo veciach, v ktorých nie je isté, či tu je, alebo nie je rodinnoprávny vzťah zakladajúci nárok na výživné - týka sa to predovšetkým vecí, v ktorých ide o určenie otcovstva, keď aj v týchto veciach je možno predbežným opatrením uložiť žalovanému mužovi povinnosť, aby platil výživné v nevyhnutnej miere. Odvolací súd v súlade s uznesením súdu prvého stupňa poukazuje na to, že predbežné opatrenie na platenie výživného v nevyhnutnej miere môže súd v konaní o určenie otcovstva nariadiť len ak má osvedčené, že muž, proti ktorému je podaná žaloba o určenie otcovstva a od ktorého sa požaduje platenie výživného, súložil s matkou dieťaťa v čase, ktorý je rozhodujúci pre počatie dieťaťa. V prejednávanom prípade, v ktorom súd prvého stupňa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodoval na základe stavu zisteného z návrhu na začatie konania a na základe výsluchu odporcu aj odvolací súd dospel k záveru, že matka neosvedčila svoje tvrdenie o tom, že s odporcom označeným ako otcom dieťaťa v rozhodnej dobe pre počatie maloletej súložila. Keďže v danom štádiu konania, v ktorom je známy postoj odporcu k tvrdeniam navrhovateľky uvedeným v návrhu na začatie konania navrhovateľka žiadnym spôsobom neosvedčila svoje tvrdenia súvisiace s pravdepodobnosťou otcovstva odporcu, nie je možné konštatovať osvedčenie platnosti domnienky otcovstva v zmysle § 94 ods. 3 Zákona o rodine a odporcovi nie je možné predbežným opatrením uložiť povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podstatná odvolacia námietka navrhovateľky spočívala v tom, že súd prvého stupňa pri skutkovom a právnom posudzovaní veci nemal k dispozícii konverzáciu medzi navrhovateľkou a odporcom vo forme SMS správ a ani konverzáciu na sociálnej sieti Facebook, z ktorých jednoznačne vyplýva, že navrhovateľka s odporcom spolu súložili v rozhodnej dobe, ako aj to, že odporca je otcom maloletého B.. Fotokópiu týchto správ v gréčtine pripojila k odvolaniu. Odvolací súd túto námietku odvolateľky nepovažuje za dôvodnú.

Podľa ust. § 102 ods. 1 vety prvej O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platnú právnu úpravu (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho

vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Keďže navrhovateľka v odvolacom konaní predložila vyššie uvedené dôkazy v gréckom jazyku, z ktorých vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v danej veci, odvolací súd vzhľadom na požiadavku rýchlosti vybavenia predmetného odvolania, nemohol doplniť dokazovanie pretlmočením uvedených dôkazov do slovenského jazyka a preto vychádzal len z okolností vyplývajúcich k obsahu spisu (návrhu na začatie konania, návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, výsluchu odporcu), z ktorých neboli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce nariadenie predbežného opatrenia v rozsahu požadovanom navrhovateľkou. Ostatné námietky odvolateľky (nedostatočný mesačný príjem, poukaz na odporcov mesačný príjem, časová náročnosť znaleckého dokazovania vo veci samej) nemajú vplav na vecnú správnosť napadnutého uznesenia.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.
Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.